

Format pedagogisch werkplan buitenschoolse opvang de Toermalijn

Versie: 001

(locatie Nijbroekseweg en locatie Citroenvlinder)

---

1. De locatie

BSO De Toermalijn bevindt zich in de wijk Zuidbroek in Apeldoorn.

De locatie heeft 5 basisgroepen waar kinderen in de leeftijd van 4 – 13 jaar worden opgevangen.

Een basisgroep is een vaste groep kinderen. De BSO is onderdeel van het multifunctioneel centrum Kristal.

Onze BSO is opgesplitst over twee adressen in Het Kristal. Op maandag, dinsdag en donderdag maken we voor de kinderen vanaf 7 jaar tevens gebruik van 4 BSO ruimtes in de dependance van Speciaal onderwijsschool De Zonnehoek aan De Citroenvlinder.

Inrichting (binnen/buiten)

De inrichting van de binnen- en buitenruimte voldoet aan alle veiligheidseisen en is volledig afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Ze zijn zo ingericht dat de kinderen op allerlei manieren worden uitgedaagd om op ontdekking te gaan.

Buitenschoolse opvang vindt plaats tijdens de vrije tijd van de kinderen. Daar is de inrichting en uitstraling van de ruimtes op afgestemd.

De BSO heeft in totaal 120 kindplaatsen per dag. Er zijn vijf basisgroepen:

1. basisgroep (Parel), maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 4 – 6 jaar (BSO lokaal aan Nijbroekseweg 51)
2. basisgroep (Tijgeroog) maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 5 - 7 jaar (handvaardigheidlokaal vliegenier en hal)
3. Basisgroep (Tijgeroog 2) maximaal 20 kinderen in de leeftijd van 5-7 jaar – alleen op dinsdag (handvaardigheidlokaal diamant en hal)
4. basisgroep (Valkenoog) maximaal 10 kinderen in de leeftijd van 7 – 13 jaar (dependance Zonnehoek)
5. basisgroep (Saffier) maximaal 30 kinderen in de leeftijd van 8 jaar en ouder (dependance Zonnehoek)
6. Basisgroep (Rooster) maximaal 20 kinderen in de leeftijd 4-13 jaar (dependance Zonnehoek)

De groepen Valkenoog, Saffier en Rooster maken gebruik van de BSO ruimtes aan De Citroenvlinder (dependance Zonnehoek). Op woensdag en vrijdagen zijn er minder kinderen en worden alle groepen samengevoegd opgevangen bij BSO De Toermalijn aan De Nijbroekseweg.

We hebben bij BSO De Toermalijn bewust gekozen voor groepen ingericht op leeftijd van de kinderen. Gezien het gebruik van de ruimtes door verschillende opvangvormen en de grootte van de BSO locatie zien we dit als meerwaarde. De jongste BSO groep is gehuisvest in de vleugel waar tevens het KDV zich bevindt. Deze vleugel is ingericht op kinderen in de leeftijd van 0-6 jaar. De oudste kinderen worden tevens bij elkaar opgevangen in een aparte vleugel in ons gebouw (dependance Zonnehoek) zodat we beter in kunnen spelen op de interesses en uitdagingen die deze groep wenst. Ook ontstaan er op deze manier vriendschappen in de groep doordat er veel kinderen zijn in dezelfde leeftijd. Op die manier wordt tevens het buitenspelen mooi van elkaar gescheiden. De jongste kinderen (tot 7 jaar) spelen in de patio geschikt voor de jongste kinderen of op het schoolplein. De oudste kinderen maken gebruik van hun eigen patio bij de dependance van De Zonnehoek. Op die manier is er voor alle kinderen voldoende ruimte en rust voor leuk buitenspel. De competenties van elke medewerker zijn bij ons goed in beeld. Dat maakt ook dat we de medewerkers goed in kunnen zetten op de leeftijdsgroep waar hun specifieke competenties het beste tot hun recht komen.

2. Verzorging van de kinderen

Voeding

Wij vinden het erg belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden. Wat dit voor ons betekent hebben wij vertaald in het **voedingsbeleid**.
<https://www.kinderopvangook.nl/ook/download/common/voedingsbeleid-kinderopvang-ook-4-13-jaar-maart-2015-voor-website.pdf>

Op vaste momenten, maar ook tussendoor bieden wij het kind de gelegenheid om ontspannen te eten en drinken. Er is dan ook alle ruimte voor gesprekje met de pedagogisch medewerkers of met andere kinderen. Alle eet- en drinkmomenten vinden plaats in de eigen stamgroep.

Aangekomen bij de BSO gaan we eerst gezamenlijk wat eten en drinken in de eigen basisgroep. We zitten aan tafel en drinken thee of water en eten er een koekje of een cracker bij. Rond 16.30 uur is er weer een rustmoment en bieden we fruit en drinken aan.

3. Mediawijsheid

Kinderen die onze BSO bezoeken komen op school, thuis, bij familie en vriendjes, nu of in de nabije toekomst, in aanraking met media: actief of passief. Dat is niet te ontkennen. Door op een bewuste manier met media om te gaan, kunnen we kinderen kwalitatief goede producten aanreiken, die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau. Kinderen die onderwijs volgen aan Dalton Sterrenschool De Vliegenier hebben zelf de beschikking over een iPad waar veel op school mee wordt gewerkt. Deze iPad gaat na schooltijd mee naar de BSO. Ook bij de BSO zelf hebben we de beschikking over Ipads, een TV en een spelcomputer waardoor regels en richtlijnen voor gebruik bij ons een noodzaak is. Vanuit school is het beleid dat er op de iPad niet meer dan 12 apps geïnstalleerd mogen worden voor vrij spel van het kind. Deze apps moeten passen bij de leeftijd van het kind. School controleert dit. Bij de BSO weten we hiervan en zijn we alert op het goede gebruik van de iPad. Ook maken we met de kinderen afspraken over de duur van het gebruik. Door onderstaande uitgangspunten te hanteren, menen wij dat inzet van media de kinderen kan versterken en ondersteunen.

- De inzet van media is geen doel, maar een middel;
- Media versterken activiteiten en bieden een extra context;
- Media worden ingezet als introductie van een thema, als differentiatiemiddel of als een verwerkingsactiviteit;
- De media zijn van goede kwaliteit en sluiten aan bij de ontwikkeling van de kinderen
- Adequate begeleiding door een pedagogisch medewerker is van belang.

4.Vier ogenprincipe en achterwacht

Het aanwezige personeel is afgestemd op de aanwezige kinderen. In principe zijn er altijd tenminste 2 pedagogisch medewerkers op de groep/locatie. Wanneer het aantal kinderen beperkt is en door 1 medewerker begeleidt wordt zorgen we voor een achterwachtregeling. Deze regeling houdt in dat er in een geval van een calamiteit iemand beschikbaar is om ondersteuning te bieden.

Wij hebben met elkaar op locatie afspraken vastgelegd over hoe we uitvoering geven aan het vier-ogen principe en de achterwachtregeling. Elke groep heeft deze afspraken op papier. In het team wordt de uitvoering in de dagelijkse praktijk regelmatig besproken en geactualiseerd.

De groepsafspraken zijn op basis van onderstaande uitgangspunten uitgewerkt:

1. Alle ruimten binnen de locatie zijn voor alle betrokkenen binnen de opvang met een VOG op elk moment toegankelijk. Volwassenen en kinderen sluiten geen deuren. Het betreft zowel binnen als buitenruimten.
2. Iedereen is alert op alle ruimten waar kinderen en volwassenen mogen en kunnen spelen en werken. We lopen “te pas en te onpas” bij elkaar binnen.
3. De verschoonruimten zijn voor de medewerkers toegankelijk. Hierin is men wel alert op de privacy (toilet momenten) van de oudste kinderen.
4. Pedagogisch medewerkers zijn alert wanneer meerdere kinderen gelijktijdig het toilet bezoeken. Volg hierin je “niet pluis gevoel”
5. Er is een aanspreek cultuur waarin we open met elkaar communiceren over een ‘niet pluis gevoel’.
We benoemen zaken bij naam met een duidelijke “ik boodschap”. Een “niet pluis gevoel” wordt altijd direct gecommuniceerd aan een collega, manager, of vertrouwenspersoon
6. Bij het intake / evaluatie gesprek wordt het vierogen principe met ouders besproken zodat zij goed geïnformeerd t.a.v. onze wijze van handelen.
7. Het vierogen principe wordt in de diverse unit en teamoverleggen standaard geagendeerd onder het kopje RIE.

5.Activiteiten in groepen groter dan 30 kinderen

Indien we activiteiten organiseren waarbij meer dan 30 kinderen tegelijk deelnemen zetten we daar de beroepskracht ratio op in conform wetgeving. Indien we een uitstapje organiseren waarbij meer dan 30 kinderen deelnemen, organiseren we het zo dat kinderen in kleinere groepjes worden ingedeeld met kinderen uit de eigen basisgroep en een voor hen vertrouwde pedagogisch medewerker.

6. Ondersteuning door andere volwassenen

De pedagogisch medewerkers van Kinderopvang OOK zijn bekwaam en hebben minimaal een gerichte MBO opleiding. Er wordt gewerkt met een door de wet vastgelegde leidster-kind ratio van maximaal 1: 10 Dit geldt voor alle groepen. Er werken vaste medewerkers op de groepen zodat de kinderen steeds dezelfde gezichten zien. Tevens bieden we bij BSO De Toermalijn een opleidingsplaats voor beroepskrachten in opleiding (stagiaires). Stagiaires, vrijwilligers of ongediplomeerde medewerk(st)ers staan altijd boventallig op de groep, worden begeleid door een pedagogisch medewerker en zijn allen in bezit van een geldige VOG.

Bij BSO De Toermalijn bieden we activiteiten die door derden georganiseerd worden in hetzelfde gebouw. Dit gaat op dit moment om de karatelessen van René Smaal, zwemlessen van AquaActief en culturele lessen van Markant. Ouders schrijven zelf hun kind(eren) in bij desbetreffende organisatie voor deelname aan deze lessen. De verantwoordelijkheid voor alles wat gebeurt tijdens de lessen waar de kinderen voor zijn ingeschreven ligt in handen van betreffende organisatie. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen naar en van deze lessen en zorgen voor een goede overdracht.

7. Wennen

Ieder kind krijgt in de maand voor plaatsing de gelegenheid om te wennen aan de nieuwe omgeving waar het straks zal verblijven. Voor het kinderdagverblijf gelden 2 wenmomenten van een aantal uur voorafgaand aan de plaatsing. Bij de BSO is het eerste wenmoment tijdens het plaatsingsgesprek en het tweede vindt plaats tijdens een middag in de week voor plaatsing.

10. Pedagogische doelen

Ons uitgangspunt is het competente kind. Kinderen zijn onderzoekers, willen zichzelf ontwikkelen en zijn trots op wat ze kunnen. Kinderopvang OOK heeft daarom hun woorden vertaald in pedagogische doelen en deze verbonden met verschillende competenties.

In dit werkplan hebben wij voor onze locatie hiervan een vertaalslag naar de dagelijkse praktijk gemaakt. Wij willen hiermee een duidelijk beeld schetsen van onze werkwijze.

Link in werkplan : Zo werken wij Pedagogische doelen	Competenties	Bij Kinderopvang OOK:	Wij geven op BSO Toermalijn- Het Kristal de pedagogisch doelen concreet vorm door:
Ik hoor erbij	<p>Emotionele competenties:</p> <p>Vertrouwen in jezelf en in anderen. Omgaan met en herkennen van gevoelens. Het gevoel er te mogen zijn, op anderen te kunnen vertrouwen en erbij te horen ontstaat bij kinderen in relatie met andere mensen</p>	<p>Worden kinderen bij binnenkomst in de eigen (stam)groep persoonlijk begroet</p> <p>Stellen we nieuwe kinderen voor aan de groep en besteden we extra aandacht aan het wennen</p> <p>Zorgen we dat er een luisterend oor is van een pedagogisch medewerker</p> <p>Benaderen we kinderen op een vriendelijke wijze</p> <p>Bewaken we op actieve wijze dat elk kind zich, in de eigen groep en in het hele gebouw, prettig voelt of leert voelen</p> <p>Hebben we aandacht voor het welbevinden van ieder kind</p>	<p>BSO De Toermalijn – Het Kristal wordt voornamelijk bezocht door kinderen van Dalton Sterrenschool De Vliegenier(Leerplein 055) en PCBS De Diamant. Beide scholen zijn ook gehuisvest in het Kristal. De kinderen uit basisgroep 1 van de Vliegenier worden onder begeleiding van een leerkracht naar de BSO (parelgroep) gebracht. De pedagogisch medewerkers halen de kinderen vanaf basisgroep 2 die meegaan naar de bso ruimtes van De Zonnehoeek op uit school..</p> <p>De kinderen van PCBS de Diamant worden opgehaald door de pedagogisch medewerkers.</p> <p>De kinderen van de Roostergroep worden door de pedagogisch medewerkers opgehaald uit school.</p> <p>Op woensdag en vrijdag worden de kinderen van PCBS De Diamant – Het Rooster aan de Symfoniestraat ook opgehaald door een pedagogisch medewerker van de BSO en worden zij samen met de andere kinderen opgevangen in het Kristal.</p> <p>Aangekomen bij de BSO gaan we eerst gezamenlijk wat eten en drinken in de eigen stamgroep. Op woensdag en vrijdag eten we gezamenlijk een broodmaaltijd met de kinderen om 12.30 uur. We zitten aan tafel en de kinderen hebben de gelegenheid te vertellen over de schooldag en plannen te maken voor de BSO middag.</p>

		<p>Hebben we oog voor en gaan we in op de initiatieven van kinderen</p> <p>Bieden we structuur en voorspelbaarheid in het programma</p> <p>Zorgen we bij het ophalen voor een goede overdracht naar ouders</p>	<p>De pedagogisch medewerkers luisteren met aandacht naar wat de kinderen te vertellen hebben. Is er een nieuw kind, dan wordt hij/zij voorgesteld in de groep en spreken we met elkaar af wie die middag de nieuweling wegwijs maakt in de BSO. Het ene kind gaat makkelijk mee in de groep, het andere kind heeft wat meer begeleiding nodig.</p> <p>We bespreken met elk kind wat hij/zij fijn vindt en hoe ze hulp kunnen vragen. Signaleren wij dat een kind het lastig vindt om zelf hulp te vragen dan zullen wij het kind hierin begeleiden door b.v. mee te gaan naar activiteiten en/of nadrukkelijk te bespreken wat hij/zij fijn vindt om te doen en daar gelegenheid voor maken.</p> <p>Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is een vaste pedagogisch medewerker van de groep waarin een kind geplaatst is. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor kind en ouders. Hij/Zij zorgt er ook voor dat gemaakte afspraken over b.v. zelfstandigheid bij alle medewerkers bekend zijn. De mentor volgt het welbevinden van het kind en maakt 1x per jaar een observatieverslag. Ouders worden 1x per jaar uitgenodigd om de bevindingen en het welbevinden van het kind in de opvang te bespreken.</p> <p>Bij mooi weer is er volop gelegenheid om buiten te spelen en zullen de activiteiten ook daarop gericht zijn. Medewerkers zijn altijd zowel binnen als buiten aanwezig en begeleiden de kinderen in hun spel.</p> <p>Bij het ophalen van de kinderen zoeken we de ouder op om een korte overdracht te doen. Voor een uitgebreide uitwisseling kan altijd een separate afspraak gemaakt worden met de pedagogisch medewerkers of unitmanager.</p>
Ik kan zelf kiezen	<p>Persoonlijke competenties:</p> <p>Motorische, zintuiglijke, expressieve,</p>	<p>Gaan we ervan uit dat opvangtijd vrije tijd is, waarin kinderen zelf mogen bepalen wat ze doen</p>	<p>Kinderen bepalen in belangrijke mate zelf hoe zij hun vrije tijd invullen.</p> <p>De pedagogisch medewerkers kijken en luisteren goed naar de kinderen en spelen in op de behoefte van elk kind.</p>

	<p>beeldende en cognitieve competenties.</p> <p>Het kind ontwikkelt een eigen persoonlijkheid en weet steeds beter wat het wel/niet wil.</p> <p>Zelfredzaamheid en zelfstandigheid zijn hierbij het uitgangspunt</p>	<p>Kunnen kinderen zelf kiezen of en waaraan ze mee willen doen</p> <p>Hebben we aandacht en respect voor de eigenheid van elk kind en voor de keuzes die het maakt</p> <p>Dagen we kinderen uit om zelfstandig dingen te doen</p> <p>Bieden we activiteiten aan voor zowel jongens als meisjes en voor zowel oudere als jongere kinderen</p> <p>Zorgen we voor voldoende aanbod en uitdagende materialen</p>	<p>Elke dag worden er in de buitenschoolse opvang tal van activiteiten aangeboden. Deze activiteiten worden verzorgd door de pedagogisch medewerkers. Met regelmaat organiseren we een workshop voor de kinderen waar de kinderen aan mee kunnen doen. Niets moet, alles mag. Het is tenslotte vrije tijd voor de kinderen. Het ene kind is moe na de schooldag en wil lekker op de bank een boekje lezen, terwijl een ander kind juist graag een activiteit wil gaan doen.</p> <p>Wij proberen in alle mogelijkheden te voorzien.</p> <p>Elke maand is een thema actueel en rondom dat thema worden activiteiten bedacht. Elke week hangt de activiteitenplanning op het whiteboard van de BSO. Als de kinderen uit school aan het bijkomen zijn wordt er een inventarisatierondje gemaakt.</p> <p>De activiteiten kunnen in verschillende groepsruimtes, de keuken of buiten plaatsvinden. Als een kind kiest om mee te doen aan een activiteit kan het zo zijn dat hij / zij de basisruimte verlaat. Na het eten en drinkmoment staan de deuren van de groepen open zodat de kinderen zelf kunnen kiezen of zij de basisruimte verlaten om in een andere ruimte te gaan spelen.</p> <p>de pedagogisch medewerkers verspreiden zich over de verschillende ruimtes en bieden daar activiteiten aan Zij zijn altijd samen met de kinderen zodat er ook altijd zicht is op de kinderen.</p> <p>Kinderen worden gestimuleerd in hun zelfstandigheid door b.v. zelf het drinken in te schenken, een cracker te smeren, zelf hun keuzes te maken voor een activiteit.</p> <p>Naast ons eigen activiteitenaanbod werken we nauw samen met zwemschool Aqua actief, Karateschool René Smaal en met Markant. Op maandag en dinsdag bieden we samen met de zwemschool zwemlessen aan in het zwembad in het Kristal. Op dinsdag en donderdag zijn er karatelessen gegeven door Europees kampioen</p>
--	--	---	--

			René Smaal. U kunt uw kind inschrijven voor deze activiteiten. We maken dan met u en uw kind van tevoren afspraken over deelname aan de activiteit en begeleiding van de kinderen van en naar de lessen, en dragen zorg voor een goede overdracht van bijzonderheden aan de docent.
Ik voel, denk en ontdek	Kinderen zijn onderzoekers. Ze willen hun gevoel- en hun sociale wereld snappen, evenals de natuur en de dingen om hen heen. Ze verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen	<p>Gaan we in op de behoefte van kinderen om iets te onderzoeken</p> <p>Nemen we, ook zelf, het initiatief om uitleg te geven over de wereld die de kinderen aan het ontdekken zijn</p> <p>Bieden we ruimte voor experimenten en bieden we kaders aan waarbinnen dit kan</p> <p>Kunnen kinderen zelfstandig de materialen pakken die ze nodig hebben en deze ook weer opruimen</p> <p>Kunnen kinderen zelfstandig of met begeleiding van de pedagogisch medewerkers de onbeperkte mogelijkheden van de natuur onderzoeken en ervaren</p>	<p>We organiseren regelmatig workshops over allerlei verschillende onderwerpen Zodat de kinderen een keuze hebben waar ze aan mee willen doen.</p> <p>Er is ruimte voor de kinderen om toneelstukjes te bedenken en op te voeren. Het spelmateriaal ligt op ooghoogte van de kinderen en de lades in de kasten zijn gelabeld met een afbeelding van de voorwerpen erin. Zo zien de kinderen precies wat ze kunnen pakken en kunnen ze overal zelf bij. In de hal staat onze knutselkast voorzien van allerlei verschillende knutselmateriaal als verschillende soorten, kleuren en vormen papier en karton, stiften, kleurpotloden, verf, scharen, lijm etc. De kinderen kunnen zich in dit atelier naar hartenlust uitleven.</p> <p>Als het lastig is voor kinderen om op te ruimen gaan we dat samen doen.</p> <p>Onze tuin is zo ingericht dat er voor de kinderen veel valt te ontdekken en te beleven. Er is volop zand aanwezig voorzien van een waterkraan zodat de mooiste kunstwerken gemaakt kunnen worden, er zijn paadjes gemaakt van diverse materialen (houtsnippen, zand), diverse verstoppelijkes die natuurlijk zijn gecreëerd en een moestuin. We hebben bij de bso de beschikking over twee patio's. Eén patio is geschikt en wordt gebruikt voor en door kinderen tot 6 jaar. De patio van De Zonnehoek is groter en kent andere uitdagingen qua spelmeubilair. Hier spelen de BSO kinderen vanaf 7 jaar. Ook worden de schoolpleinen onder toezicht gebruikt voor spel.</p> <p>Daarnaast trekken we ook graag met de kinderen naar de Waterspeeltuin in het naastgelegen park van Zuidbroek wat een heerlijk speelplek is en waar ook voetbalgoals zijn geplaatst.</p>
		Vinden we dat spelen en	

<p>Ik kan rennen, dansen en zingen</p>	<p>Kinderen hebben de behoefte om zichzelf te uiten in beweging en geluid. Evenals de neiging om zich uit te drukken in materie. Plezier in schoonheid, eigen lijf en ontwikkelen van talenten zijn hiermee verbonden</p>	<p>beweging niet alleen leuk en gezond is, maar ook belangrijk is voor de ontwikkeling van elk kind</p> <p>Hebben vrij spelen en georganiseerde activiteiten beide een plek in het aanbod, evenals buitenspelen</p> <p>Wordt gezocht naar activiteiten die aansluiten bij de interesse van de kinderen. Hierdoor ontstaat er een afwisseling van creatieve activiteiten, muziek en dans, techniek, sport</p> <p>Worden activiteiten van te voren gepland en voorbereid, maar kunnen ook spontaan ontstaan</p> <p>Wordt waar mogelijk aangesloten bij thema's of activiteiten in de buurt of op basisschool</p>	<p>Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich prettig voelen bij de BSO. Hierbij gaan we ervan uit dat ieder kind er mag zijn, zoals zij of hij is. Kinderen bepalen in belangrijke mate zelf hoe zij hun vrije tijd invullen. De pedagogisch medewerkers kijken en luisteren goed naar de kinderen en spelen zo in op de behoefte van elk kind.</p> <p>Met regelmaat trekken we er met de kinderen op uit. Nabij de BSO is een woonhof met een speeltuin en voetbalveld met geïntegreerde goals waar de kinderen graag voetballen.</p> <p>We maken samen met de kinderen afspraken over het activiteitsaanbod. Kinderen hebben een stem in wat er aangeboden wordt. U kunt hierbij denken aan; aanschaf nieuw spelmateriaal, inrichting/aankleding van de ruimte, eten en drinken tijdens de BSO, activiteiten aanbod, uitstapjes etc. Ook werken we zo min mogelijk met regels (eenzijdig) maar bij voorkeur met afspraken met de kinderen (wederkerig). We merken dat afspraken voor de kinderen beter na te leven zijn dan regels. Geeft minder conflicten en op die manier gaan we met respect voor elkaars mening en standpunt om binnen de grenzen die wij zelf bepalen. We proberen hierbij alle kinderen aan bod te laten komen.</p> <p>De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in hun spel en helpen eventueel het kind bij het maken van een keuze. Wij zorgen ervoor dat elk kind wordt gezien en dat de kinderen vervolgens een aangeboden activiteit kunnen kiezen, of gaan naar een externe activiteit of bedenken zelf wat ze willen gaan doen.</p> <p>We werken nauw samen met eerder genoemde scholen in Het Kristal. In praktische zin doordat onze opvangtijden aansluiten op de schooltijden van deze twee scholen. Daarnaast hebben we bewust de keuze gemaakt om de kinderen van beide scholen gecombineerd in de groepen op te vangen zodat zij met elkaar in aanraking komen na schooltijd en er zo nieuwe vriendschappen ontstaan.</p> <p>Ook in het werken met thema's en activiteiten rondom de Sinterklaas, Kerst, Kinderboekenweek, NL Doet trekken we samen op met de scholen.</p>
---	---	--	--

<p>Ik kan mijn mening geven</p>	<p>Communicatieve competenties:</p> <p>Jezelf kenbaar maken via taal, een stem hebben in zaken die je direct aangaan. Leren een eigen mening te vormen en leren dat anderen een andere mening kunnen hebben.</p> <p>Kinderparticipatie betekent dat kinderen een stem hebben in zaken die hen direct aangaan</p>	<p>Luisteren we naar kinderen en moedigen we kinderen aan hun mening te geven</p> <p>Hebben kinderen inspraak in het activiteiten aanbod, regels en afspraken, de aanschaf van materialen en de inrichting</p> <p>Maken we de kinderen mede verantwoordelijk voor wat er op de locatie gebeurt</p>	<p>We geven nadrukkelijk vorm aan kinderp participatie met als doel dat ieder kind het naar haar/zijn zin heeft. Wij maken kinderen duidelijk dat wij samen verantwoordelijk zijn voor wat er op locatie gebeurt. De medewerkers organiseren speciale activiteiten om kinderen mee te laten denken, of je nu 4 of 12 bent, elke mening is belangrijk en nemen wij serieus.</p> <p>De kinderen hebben invloed op deze zaken zodat hen niet van alles wordt opgelegd maar dat zij ervaren dat er wat (binnen kaders) te kiezen is.</p> <p>Op de groepen zijn overzichten van wensen, afspraken en ideeën van de kinderen en hier spelen we op in. Als iets niet kan maken we dat de kinderen ook duidelijk met de reden waarom.</p>
<p>We doen het samen</p>	<p>Sociale competenties:</p> <p>Kinderen krijgen meer inzicht in zichzelf en hun relaties met anderen. Ze leren ze zich verplaatsen in gevoelens van anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen.</p>	<p>Stimuleren we interacties tussen kinderen</p> <p>Maken we samen met de kinderen plezier</p> <p>Tonen we respect en waardering in het contact met elkaar en het omgaan met de omgeving en het materiaal</p> <p>Krijgen kinderen de kans om vriendschappen te ontwikkelen. Stimuleren we dit door kinderen volop de gelegenheid te geven elkaar op te zoeken en samen te</p>	<p>Bij binnenkomst gaan de kinderen naar hun eigen groep om daar samen wat te eten en te drinken. Wij vinden het belangrijk dat er ruimte is voor kinderen om hun ervaringen van de schooldag met elkaar te delen en dat er geluisterd wordt naar elkaar.</p> <p>We starten altijd in de basisgroepen daarna gaan de deuren van alle groepen open en kunnen kinderen zelf bepalen wat ze gaan doen.</p>

		<p>spelen</p> <p>Leren we kinderen hoe ze conflicten kunnen oplossen</p> <p>Stellen we ons eigen gedrag als voorbeeld</p>	
Ik doe mee	<p>Actieve deelname aan de samenleving:</p> <p>Het eigen maken van democratische waarden en normen zoals samen delen, luisteren naar elkaar, omgaan met en respecteren van verschillen. In de kinderopvang kan het kind vaardigheden leren die nodig zijn om zich tot een betrokken lid van de samenleving te ontwikkelen</p>	<p>Maken we kinderen bewust van de wereld om hen heen en geven we uitleg over de wereld die ze aan het ontdekken zijn</p> <p>Stimuleren we maatschappelijke betrokkenheid: kinderen zijn de burgers van de toekomst, waarin een duurzame wereld steeds belangrijker wordt</p> <p>Vinden we het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij, en zich mede verantwoordelijk voelen voor een fijne sfeer op de BSO</p> <p>Bespreken we met de kinderen de regels en afspraken over het omgaan met elkaar en met de materialen. Deze regels maken we waar mogelijk in overleg met de kinderen</p> <p>Worden gedragingen als schoppen, slaan, schelden en</p>	<p>In de basisgroep worden er ook afspraken gemaakt over de verdere invulling van de middag en het samen spelen. We vinden het belangrijk dat we met elkaar kunnen lachen, er ruimte is voor zowel grapjes als serieuze zaken. Medewerkers observeren kinderen bij binnenkomst en voelen zo ook goed aan hoe de stemming is en hoe ze hier zo goed als mogelijk op kunnen anticiperen. Soms kan dat in of met de groep. Wanneer de pedagogisch medewerkers signaleren dat een kind niet prettig uit school komt gaan ze, als dat nodig is, even apart met het kind zitten om hier aandacht aan te besteden en afspraken te maken hoe de middag er voor dit kind zo prettig mogelijk ingevuld kan worden.</p> <p>Heel veel kinderen trekken de hele dag, ook in school met elkaar op. In de BSO komen ze ook kinderen van de andere school tegen, die ze misschien als buurkind wel kennen maar niet mee op school zitten. Dit biedt de kinderen de mogelijkheid om buiten schooltijd met andere kinderen uit de buurt te spelen of vriendschappen te sluiten.</p> <p>Wanneer er sprake is van pesten wordt er door een pedagogisch medewerker met de betrokken kinderen gesproken. Ouders worden ingelicht en de relatie tussen de kinderen wordt goed in de gaten gehouden en met de kinderen geëvalueerd. De medewerkers kunnen voor pedagogisch advies ook ondersteuning vragen aan onze pedagogisch stafmedewerkers van de afdeling kwaliteit. Zij komen dan om kinderen, groepen en/of medewerkers te observeren en geven ons advies hoe we bepaalde problemen aan kunnen pakken</p> <p>Wanneer wij signaleren dat er wrijving is tussen kinderen onderling stimuleren wij hen om dit met elkaar uit te praten en samen afspraken te maken over de manier waarop ze verder met elkaar (willen)</p>

		<p>pesten beschouwd als niet respectvol en accepteren we niet</p> <p>Hebben we aandacht voor en respecteren we de verschillen in de achtergrond van kinderen en families</p>	<p>omgaan. Sommige kinderen kunnen dit al heel goed zelf andere kinderen hebben hierbij ondersteuning nodig die door de pedagogisch medewerkers gegeven wordt</p>
--	--	--	---